

nych nafta stosowana być może zarówno w leczeniu jak i w zimie. Szczególnie obecnie w braku wielu surowców lub przy ich drożym względnym taniości nafty (przynajmniej przydzielanej przez Województwo) winna również być wzięta pod uwagę.

Przestrzegać należy przed nieumiejętnym stosowaniem nafty. Smarowanie winno odbywać się zawsze pod dozorem lekarza. Nafta winna być rozprowadzona lekko wyżętą szmatą, równą warstwą po całej powierzchni skóry bez użycia siły. Smarować należy co 5 dni całą powierzchnię ciała.

WITOLD STEFAŃSKI

LE PETROLE PUR COMME UN REMEDE CONTRE LA GALE DES CHEVAUX

Résumé.

En s'appuyant sur les observations effectuées sur certaines des chevaux galeux, traités au moyen de pétrole, l'auteur préconise l'emploi du pétrole pur comme un remède de choix.

De même que Nöller (1917) l'auteur n'observait aucune action nocive du pétrole, à condition cependant que la peau soit imbibée (et non frictionnée) au moyen d'un chiffon, trempé dans le pétrole et légèrement tordu. Un demi litre de pétrole suffit en général pour imbiber toute la surface de la peau d'un cheval de taille moyenne.

Par contre les dermatites sérieuses et même les intoxications peuvent avoir lieu si on frictionne énergiquement le cheval ou si on emploie une quantité trop grande de pétrole. Il est nécessaire que le traitement ait toujours lieu en présence d'un médecin.

L'imbibition de la peau avec le pétrole doit être effectuée plusieurs fois (6 — 10 suivant la gravité des cas) avec les intervalles de 5 jours et toujours sur toute la surface de la peau.

Le pétrole appliqué avec précaution n'effectue aucune action dipilatoire. Le poil tombe sous l'action irritante du parasite mais repousse après l'application répétée du pétrole.

Quoique l'action acaricide du pétrole soit d'après les auteurs assez grande, les sarcoptes ne disparaissent en général qu'après la troisième application du pétrole et dans les cas particulièrement graves, j'ai trouvé les sarcoptes vivants encore après la sixième application du pétrole.

Les boutons de gale ainsi que les croûtes deviennent secs et tombent en général après deux semaines de traitement. En même temps commencent à repousser les poils (en hiver après trois semaines).

Le prurit s'affaiblit déjà après la seconde friction mais peut persister quelquefois plus longtemps dans les cas des eczèmes.

Le traitement au pétrole pur est économique, efficace et facile à effectuer aussi bien en été qu'en hiver. Appliqué avec précaution remplace avantageusement les coupeurs spécifiques et les remèdes à la base des corps gras.

Piśmiennictwo.

1. Neumann, L. G. (1892) — Traité des maladies parasitaires.
2. Nöller, W. (1917) — Zur Biologie und Bekämpfung des Sarcoptesmilbe des Pferdes. Zeitschr. f. Ixode XXIX.
3. Reichsgesundheitsamt (1918) — Merkblatt über die Räude des Pferdes u. der sonstigen Einhufer.
4. Richter, C. (1916) — Beitrag zur Räudebekämpfung. Deutsche Tierärztl. Wschr. XXIV.
5. Stang und Wirth (1927) — Tierheilkunde und Tierzucht.
6. Stefański W. (1944) — Ueber den Nachweis der RäuDEMILBEN unter besonderer Berücksichtigung eines neuen einfachen Laboratoriumsverfahrens. Berichte Landw. Forschungsanstalt Pulawy T. II.
7. Stefański W. (1945) — W sprawie odkażania stajni, wybiegów i przedmiotów, stykających się z świerzbowatymi koniami. Med. Weter. R. I.

Wydział Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Wrocławskiego. Klinika Położnicza.

Kierownik: Prof. Dr K. SZCZUDŁOWSKI

ALFRED SENZE

Leczenie mastitis penicilliną

(Penicillin therapy in mastitis)

Sprawa zapaleń wymienia, jego leczenia i zapobiegania stanowi wciąż jeszcze kwestię otwartą. Każdy przypadek może być rozmaicie tłumaczony w zależności od przyczyny, nasilenia procesu, charakteru zapalenia, długości trwania choroby, odporności zwierzęcia i czynników ubocznych. Pierwszy zwłaszcza punkt (przyczyna) najcięższy do uchwycenia, decydujący o przebiegu schorzeń, jest niejednokrotnie nieuchwytny dla klinicysty. Metody pomocnicze, z których często korzystamy (chemiczne, biochemiczne, bakteriologiczne), stanowią dla klinicysty ważny szczegół i w żadnym wypadku nie powinny być omińnięte. W grę wchodzi zwykle: próba na chlor, próba leukocyturna Tromsdorfa, próba na katalazę, badania serologiczne, badania bakteriologiczne (posiewy i preparaty barwione

z wydzieliny gruczołu). Niektóre z nich z uwagi na łatwość i szybkość wykonania są wybitnie pomocne dla właściwego rozpoznania. Biorąc pod uwagę nieustanne urazy mechaniczne, na jakie narażony jest gruczoł mlekowy, choćby aktem częstego dojenia, przyjąć musimy, że najważniejsze znaczenie dla procesów zapalnych wymienia posiada skłonność. Odporność naturalna aparatu wydzielniczego wymienia nie raz powoduje, że mleko, bez zmiany swych fizykalnych wartości i własności, wykazywać może obecność drobnoustrojów. Wskazuje to na nierównomierny rozkład sił obronnych i przy zburzeniu tej równowagi (brutalne dojenie, wprowadzanie instrumentów do strzyków, niedostateczne zdajanie, znaczne oziębienie, lub podwyższenie temp., choroby zakaźne) zostaje ułatwione

PAŃSTWOWY INSTYTUT
WETERYNARYJNY
W PUŁAWACH

WYDZIAŁ PRODUKCJI
PUŁAWY Tel. 17

POLECA

Surowice

dla szczepień leczniczych i zapobiegawczych

Szczepionki

żywe i zabite

PREPARATY DIAGNOSTYCZNE

*

*

*

SZCZEGÓŁOWE PROSPEKTY NA ŻĄDANIE

PAŃSTWOWE ZAKŁADY
B I O L O G I C Z N O -
F A R M A C E U T Y C Z N E
DRWALEW

pow. Grójec

Telefon — Grójec 52

Biuro Dyrekcji w Warszawie, Kazimierzowska 49

PRODUKUJA:

W S Z E L K I E

SZCZEPIONKI I SUROWICE

do zapobiegania i zwalczania chorób
zakaźnych zwierząt domowych

PREPARATY BODŹCOWE:

Chinotropina, Delbekcyna, Panodyna

P R E P A R A T Y

CHEMICZNO - FARMACEUTYCZNE:

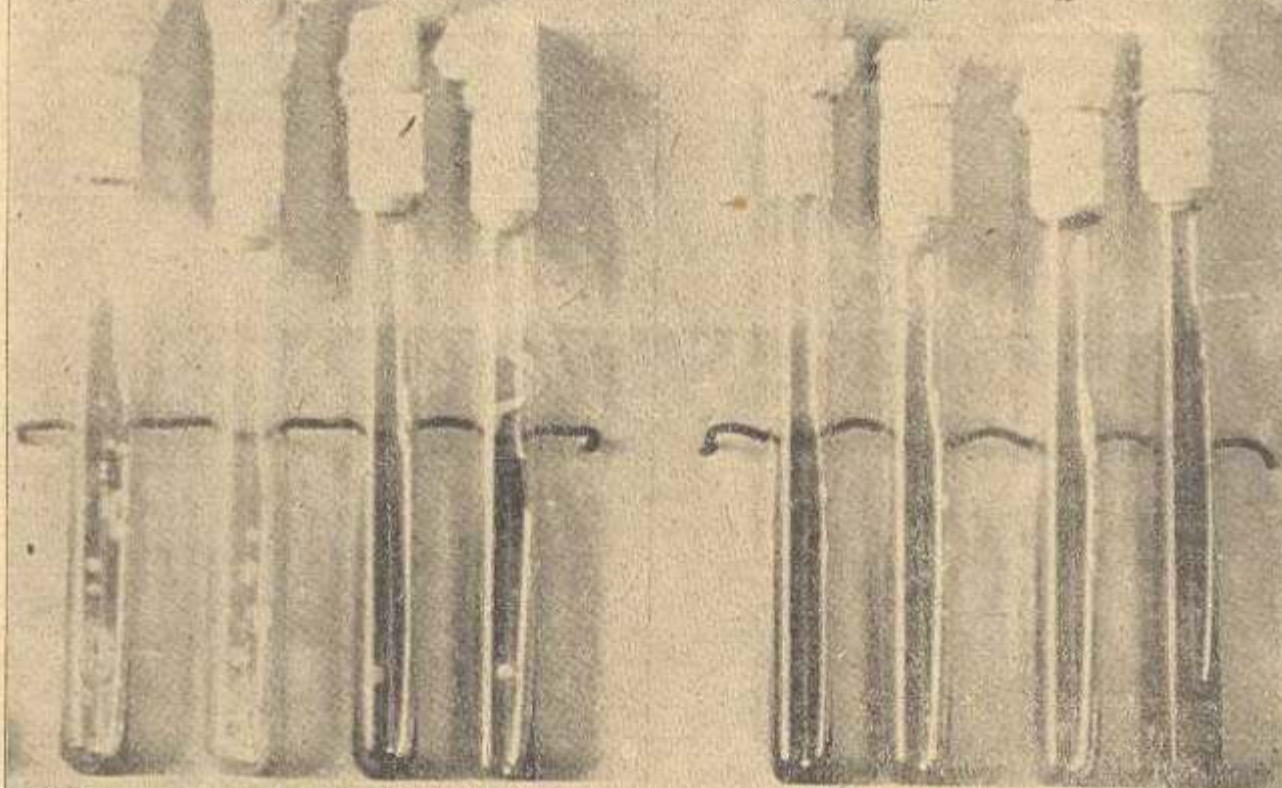
Colfin, Ventraza, Chromotinktura
Carbostil i Intrakty.

KARTA KLINICZNA

Data	Badanie bakterjologiczne	Troms-dorf	Katalaza	Własności fizykalne mleka	Ogólne zachowanie	LECZENIE	Wynik leczenia
24.III.46	Gronkowce Paciorkowce Sześcianki	+	+	plyn wodnisty strzępy	bez zmian	Wprowadzono celem zaostrezenia procesu do każdej ćwiartki po 60 cm ³ 0,5% Lugol z 1% alkoholem po godzinie częste zdajanie	
25.III.46	nie robiono	+	+	jak wyżej	" "	na zewn. ung. jodi — zdajanie	
26.III.46	gronkowce paciorkowce sześcianki	+	+	" "	" "	do każdej ćwiartki wprowadzono po 150 cm ³ 1:1000 Rivanolu pod ciśnieniem — domięśniowo 15 cm ³ Yatren S 104 — na zew. ung jodi zdajanie	
27.III.46	nie robiono	+	+	" "	" "	ung. camphor. (10%) — zdajanie	ujemny
28.III.46	gronkowce paciorkowce sześcianki	+	+	" "	" "	ung. jodi — zdajanie	
29.III.46	nie robiono	+	+	" "	" "	jak dnia poprzedniego	
30.III.46	nie robiono	+	+	" "	" "	ung. camphor — Yatren S 104 — 20 cm ³ domięśniowo zdajanie	ujemny
31.III.46	gronkowce paciorkowce sześcianki	+	+	" "	" "	jak 28.III.46	
1.IV.46	nie robiono	+	+	brak siary plyn wodnisty strzępy	normalny poród	jak 28.III.46	
2.IV.46	gronkowce paciorkowce sześcianki	+	+	brak siary plyn wodnisty strzępy	bez zmian	jak 28.III.46	ujemny
4.IV.46	nie robiono	+	+	jak wyżej	" "	wprowadzono do każdej ćwiartki po 150 cm ³ 1:500 Rivanolu pod ciśnieniem zdajanie ung. camphor	
5.IV.46	gronkowce paciorkowce sześcianki	+	+	" "	" "	ung. camphor — zdajanie	
6.IV. 7.IV. 8.IV.46	nie robiono	+	+	" "	" "	ung. camphor + 20 cm ³ domięśniowo Yatren S 104 (7.IV.46)	ujemny
9.IV.46	przed wprowadzeniem penicyliny gronkowce paciorkowce szsścianki	+	+	" "	" "	wprowadzono 200.000 jedn. penicyliny po 50 tys. do każdej ćwiartki + infuzja powietrza.	
10.IV.46	gronkowce sześcianki	+	+	wydzielina gęstnieje	" "	wprowadzono 100.000 jedn. penicyliny po 25 tys. do każdej ćwiartki + infuzja powietrza	
11.IV.46	(brak bakteryj)	+	—	w przednich wodniste mleko	" "	ung. camphor	dodatni
13.IV.46	—	+	—	mleko	" "	ung. camphor	dodatni
15.IV.46	—	—	—	mleko	" "	nie stosowano żadnych środ.	dodatni
17.IV.46	—	—	—	mleko	" "	wypisana z kliniki	dodatni

Posiew kropli mleka z chorych ćwiartek wymienia.

IV III II I IV III II I

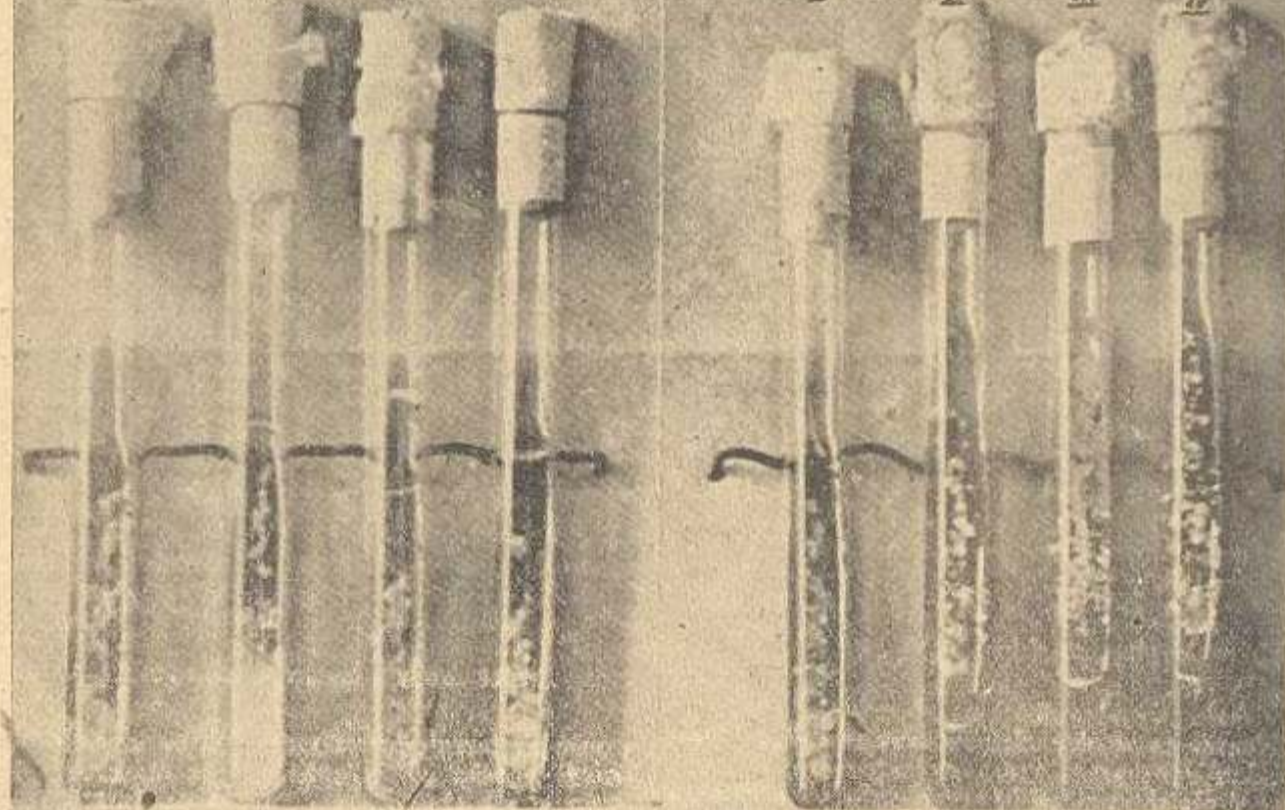

10/IV 46 - 12 godz. po penicylinie

11/IV 46 - 35 godz. po penicylinie

Posiew kropli mleka z zdrowych ćwiartek wymienia.

I II III IV I II III IV

25/IV 46

27/IV 46 przed penicyliną

działanie bakterij obecnych w wymieniu, lub wnika-
jących do niego.

Z badań Goetzego wynika, że tylko 20% przypadków
schorzeń wymienia spowodowanych jest niebakteryjnymi
czynnikami, a 80% stanowią czynniki bakteryjne. W 50%
przypadków do bakterii tych należą ziarniaki z przewagi
 paciorkowców zakaźnej bezmleczności; 20% zakażeń po-
wodzi bac. pyogenes, sam, lub w infekcji mieszanej, 5%
stanowią bakterie z grupy pałeczki okrężnicy a pozostałe
5% przypada na inne drobnoustroje (pałeczkę gruźlicy, pa-
łeczkę ronięcia zakaźnego itp.). Jeżeli dodamy do tego nie-
odpowiednie warunki higieniczne, jak niezmyta ściółka,
brudne wymię, brudne ręce dojarza, sąsiedztwo cho-
rych krów, uszkodzenia skóry, strzyków, lub w pobliżu
strzyków, jasnym się staje, dlaczego 80% przypadków jest
na ile bakteryjnym. Ilość 2000 bakterij w 1 cm³ mleka
uważa Steck za podstawę dla przyjęcia rozpoznania bak-
teryjnego zapalenia wymienia. Ułożsamienie szczepów
w warunkach terenowych, jest dla przeciętnego praktyka
rzeczą b. ciężką a nie rzadko dla wytrawnego nawet bakte-
riologa przedstawia trudny problem do rozstrzygnięcia.

Leczenie bakteryjnego zapalenia wymienia obejmuje cały
szereg środków i specyfików przeważnie z rodziny bar-
wników akrydynowych, jak: Uberasan (Steck, Seelemann),
Rivanol (Steck) Entozoon (Seelemann). Porównawcze do-
świadczenia (Seelemann, Siemonsen), w których pod uwa-
gę brany był Rivanol, Entozoon, Uberasan, Parenchymatol
J. dowiodły, że najskuteczniej działa Entozoon (w roz-
cieńczeniu 1:1250). Według tych autorów takie środki, jak
Oxychinol, Tolamina, należą już do przeszłości. Brattie
z uwagi na przeważnie istniejące infekcje mieszane wymie-
nia, przenosi działanie Trypaflawiny (1:1000) nad działanie
Entozoonu. Leczenie przy pomocy antywirusu (Adam),
szczepienie paciorkowcową wakcyką (Reinstorf), działanie
fal krótkich (Marguardt, Fritz), fal ultrakrótkich (Scholz,
Günter) oraz infuzja ozonu do wymienia (Stadler), czy bez-
wodnika kw. węglowego nie znalazły przeważnie zwolenni-
ków. Ostatnio z doniesień takich autorów, jak Bryan, Ar-
nold, Götze, Trout, Little, Blum, którzy stosowali prepara-
ty sulfamidowe, oraz Jensen, Jepsen, Schalm, Cassberry
i inni, którzy stosowali penicylinę, wynika, że otwierają
się nowe możliwości dla skutecznego leczenia bakteryjnego
zapalenia wymienia.

Przypadek własny:

Dnia 23. III. 1946 r. na Klinikę Położniczą Wydziału
Med. Wet. we Wrocławiu doprowadzono krowę (czerwono-
krasą I. 6 — 9 miesięcy cielna), u której 10. II. 1946 r. wy-
konano na tutejszej klinice resekcję żebra. Z anamnezy
wynika, że krowa czuje się zupełnie dobrze, ale w ostat-
nich dwóch dniach wydzielinę wymienia stanowi wodnisty
płyn ze strzępami. Badanie fizykalne stwierdza: deforma-
cję tylnych ćwiartek, stwardnienie i guzy w tylnej lewej,
oraz zmniejszona odporność przednich ćwiartek. Bolesności
i temperatury wymienia brak; kanały strzykowe nie wyczu-
walne, węzły chłonne nadwymieniowe nie powiększone.
Udój próbny z wszystkich ćwiartek wykazuje obecność
wodnistego płynu z dużą domieszką strzępów. Próba leu-
kocytna Tromsdofta dodatnia, próba na katalazę do-
datnia. Ogólne zachowanie zwierzęcia bez zmian, rana
po resekcji żebra jeszcze nie zagojona.

Rozpoznanie:

Ostre zapalenie wymienia (mastitis catarrhalis acuta).

Patrz karta kliniczna.

Kontrola wymienia dokonana 28. IV. 46 r. wykazuje
tylko zmiany fizykalne (oporność przy palpacji) z wyraź-
nie jednak zaznaczoną poprawą. Mleko we wszystkich
ćwiartkach normalne. Penicylan sodowy wprowadzony był

w roztworze sporządzanym na 30' przed infuzją do wy-
mienia. Jako płynu rozpuszczającego używaliśmy roztw. fi-
zjolog. NaCl w ten sposób, że na 1 cm roztworu przypa-
dało 1000 jedn. penicyliny. Infuzja odbywała się w wa-
runkach bezwzględnej jałowości. Strzykawka w całości
szklana, kateter ebonitowy przed zabiegiem był sterylizo-
wany, strzyk dokładnie oczyszczony eterem. Ze względu na
dużą wrażliwość penicyliny na metale nie stosowałem po-
wszechnie używanego mlekospustu oraz metalowej strzy-
kawki. Bezpośrednio po wprowadzeniu penicyliny celem
lepszego jej rozprowadzenia, włączano było jeszcze po-
wietrze w ilości około 50 cm³ na każdą ćwiartkę, oraz stoso-
wany delikatny masaż.

Omówienie.

Leczenie opisanego przypadku penicyliną odbiegło
nieco od tych metod, z których skromnych doniesień obec-
nie korzystamy. Z tych jednak doniesień wynika, że istnie-
ją tu już także pewne sprzeczności w odniesieniu do lecz-
niczego stosowania penicyliny przy bakteryjnym zapale-
niu wymienia. O ile Jensen donosi o groźnych objawach
dla życia zwierzęcia (nawet 1 przypadek śmiertelny), a Bar-
ker prócz objawów ogólnych miał również lokalne (obrzęk
i stwardnienie wymienia), o tyle Schalm i Cassberry
uważają penicylinę za środek zupełnie nieszkodliwy. W na-
szym przypadku mimo wyraźnych różnic postępowania,
tkwiących w dawkowaniu oraz sposobie wykonania infuzji
jakoteż użyciu w ciągu 36 godzin 300.000 jedn. penicyliny,
nie zauważyłem żadnych objawów lokalnych i ogólnych od-
biegających od normy.

Keefe i Robinson uważają, że praktycznie nie można
penicyliny przedawkować, t. zn. wywołać śmierci, nato-
miast przypadki śmiertelne po penicylinie należy odnieść
do stopnia chemicznego zanieczyszczenia preparatu.

Przy leczeniu penicyliną istnieje powszechnie przyjęty
pogląd, że nie należy używać leczenia „uderzeniowego”,
jak przy sulfamidach, ale równomierne ciągłe i pełne
dawkowanie. Sam mechanizm działania penicyliny nie zo-
stał jeszcze dostatecznie wyjaśniony. Większość autorów
uważa, że jest ona środkiem bakteriostatycznym, zatrzymu-
jącym podstawowo procesy biologiczne drobnoustroju
wrażliwego na jej działanie. Inną są zdania, że działa ona
także bakteriobójczo oraz komórki znajdujące się w okre-
sie podziału. To właśnie działanie penicyliny jest uzależ-
nione od wysokości dawki, a zostało stwierdzone, że zbyt
małe dawki, lub zbyt rzadko powtarzane mogą doprowa-
dzić do powstania szczepów penicylino-odpornych (jak
przy sulfamidach). Ta właśnie zdolność dostosowania skła-
niła mnie do użycia „uderzenia penicylinowego” w danym
przypadku.

Z uwagi na niedokładność zetknięcia się roztw. peni-
cyliny z błoną śluzową przy wprowadzeniu płynu tylko
pod własnym ciężarem, zdecydowałem się wprowadzić peni-
cylinę nie tylko pod ciśnieniem, ale jeszcze dla zapo-
wienia dostateczności tego zetknięcia, bezpośrednio po pe-
nicylinie dokonać infuzji powietrza zakończonej delika-
tym masażem. Porównując zdjęcia posiewów bakteryjnych
dokonanych z kropli wydzieliny poszczególnych ćwiartek,
zauważamy gwałtowność w oczyszczaniu się ćwiartki od flo-
ry bakteryjnej oraz dążność do produkcji mleka. Posiewy
wydzieliny wymienia z 24. III. 46, t. j. dnia przyprowadze-
nia krowy i 9. IV. 46, tj. dnia, w którym po pobraniu
próby dokonano wprowadzenia penicyliny, nie wykazują
żadnych różnic w wyrosłych koloniach jak i w preparatach
mikroskopowych. Posiew kropli wydzieliny z 9. IV. 46.
z I, II, III, IV, ćwiartki (I=prawa przednia, II=lewa
przednia, III=prawa tylna, IV=lewa tylna) wykazuje
b. obfity wzrost. Preparaty barwione wg. Grama i Löfflera
wskazują na silne zakażenie gronkowcowe, słabsze paci-
orkowcowe, oraz na domieszkę sześcianek. Już w 12 godzin

po wprowadzeniu penicyliny (posiew z 10. IV. 46). Z dwóch przednich ćwierci (I, II.) wzrosły tylko po jednej kolonii (gronkowce) a w dwóch tylnych (III, IV.) ilość kolonii wyraźnie zmniejszyła się, (gronkowce i sześcianki). Ten stan ulega jeszcze wybitniejszej poprawie po następnym wprowadzeniu 100 tys. jedn. penicyliny. Posiew kroplem mleka z dnia 11. IV. 46. z poszczególnych ćwierci wykazuje całkowicie brak obecności kolonii bakteryjnych, a na powierzchni agaru zauważa się tylko ślad ezy, którą przeprowadzono materiał. Barker jeszcze w miesiąc po wprowadzeniu penicyliny z 32 zakażonych ćwierci u 16 nie wykazał obecności bakterij.

W danym przypadku nie chodziło mi zupełnie o ułożenie szczepów bakteryjnych lecz tylko o znalezienie związku między utrzymującym się chronicznym stanem zapalnym wymienia, a obfitą obecnością flory bakteryjnej w poszczególnych ćwierciach. Związek ten najlepiej został wyjaśniony szybkim działaniem penicyliny, t.j. zniszczeniem czynnika podtrzymującego zapalenie i powrotem gruczołu mlekowego do normalnego stanu.

Sama infekcja, której dobiec się możemy w procesie ropnym żebra, mogła nastąpić drogą krwi lub kanału strzyku. Opisane zapalenie wymienia zbiega się z okresem b. późnego zapuszczania się; zmiany w mleku możnaby zatem odnieść do fizjologicznego stanu wymienia w tak daleko posuniętej ciąży. Niecharakterystyczna jednak zmiana wydzieliny (wodnista ze strzępami) dodatnia próba na katalazę i Tromsdorfa, badanie bakteriologiczne, wydzieliny i klinicznie wyczuwalna większa oporność ćwierci gruczoło-

wych przemawiają przeciwko temu przypuszczeniu tak jak i dalszy przebieg zjawisk w wymieniu po penicylinie.

ALFRED SENZE

PENICILLIN THERAPY IN MAMMITIS

Summary.

A case of infectious mastitis in the cow treated with sodium penicillin infusion of the udder has been related by dr. Sense, adjunct of Veter. Faculty of the University in Wrocław. After a dosage of 300.000 units during 36 hours with simultaneous slight inflation of each quarter the cow recovered on the end of 3 week almost completely. Recovering was tested on bacteriological, chemical and clinical way. A table and 2 photographs for comparison of the treatment and of the results has been added.

Piśmiennictwo.

- Seelmann — T. Rd. 1933, Dt. Wsch. 1942 (221—226).
Reinstorf—Berl. t. Wsch. 1933.
Rambe, Hedström — Skand. vet. Tidskr. 24—1934.
Scholz, Günter — Diss. Berlin 1936.
Götze — Dt. Wsch. 1942, Dt. W. 1940.
Hobby, Mayer — Jour. Bact. 1942, V. 43 p. 11.
Robinson—Jour. pharm. a. exp. Therap. 1943, V. 77 p. 70.
Bryan Arnold, Vet. Med. 35 (1940).
Schalm, Casselbery — Vet. Med. 1945.

Z Zakładu Mikrobiologii Wydziału Lek. Wet. Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej.

Wojewódzki Zakład Higieny Wet. w Lublinie.

Kierownik: Profesor Dr JÓZEF PARNAS.

J. RAJSKA — J. E. KARASIÓWNA

Przyczynki do epizooecjologii kolibacillozy u kaczek

Drób stanowi obecnie poważną dziedzinę naszej krajowej hodowli, daje bowiem możliwość w krótkim czasie uzupełnić niedobory mięsne. Ministerstwo Rolnictwa robi duże wysiłki zmierzające do odbudowy hodowli drobiu. Sprowadza się miliony jaj wylęgowych oraz kurecząt, które rozprowadza się w teren. Hodowli drobiu zagrażają choroby infekcyjne i inwazyjne, których jest dużo i które mogą zniszczyć doszczętnie ten czy inny ośrodek hodowlany. Na służbę lek. - weterynaryjną spadają szczególne obowiązki ochrony hodowli drobiu. Z jednej strony wymaga sytuacja od każdego lekarza - wet. zaznajomienia się z epizooecjologią chorób drobiu oraz ścisłego kontaktu z Wojewódzkimi Zakładami Higieny Weterynaryjnej, P. I. W., następnie wysuwa się konieczność wyspecjalizowania pewnej ilości lekarzy - wet. w tym kierunku (najlepiej do tego nadają się kobiety) i z drugiej strony nasze Zakłady produkcji biopreparatów winne szczególnie zająć się epizooecjologią drobiu tworząc oddzielne sektory, produkujące szczepionki, surowice i inne preparaty dla drobiu, w każdej skali, jak to widzimy w zakładach zagranicznych.

Trzeba podkreślić dużą zasługę dra Zagajewskiego, który na łamach „Medycyny Weterynaryjnej” dzieli się z nami wielkim doświadczeniem, nabytym w walce z chorobami drobiu.

Należy podkreślić, że obok pomoru drobiu, tyfusu i cholery istnieją zakażenia w nie mniejszym stopniu za-

grajające hodowli. Należy do nich infekcja wywołana przez *Bacterium coli*, nazywana *Colibacillosis*. Obserwaliśmy ją niedawno w hodowli kaczek.

Obywatelka J. W. w Lublinie zajmuje się od lat masowym wychowem kaczek. W roku 1945 posiadała około 10 sztuk dorosłych kaczek i około 100 sztuk kacząt, z których jedna trzecia zginęła w przeciągu 2 tygodni na skutek choroby o przyczynie nieznaną. W roku bieżącym w gospodarstwie tym było 6 dużych kaczek i kaczor oraz 24 kacząt 14 - dniowych, obok tego 1 kura i 15 kurecząt 14 - dniowych.

4.7.1946 r. zaczęła się choroba kacząt, która doprowadziła do śmierci 19 sztuk w ciągu 7 dni. U kacząt obserwowano objawy: posmutnienie, brak apetytu, sennaść, nastroszenie pierza, biała biegunka, osłabienie i załamywanie się nóg i po krótkiej agonii śmierć.

Według przepisu lekarza - wet. podawano wszystkim chorym kaczętom błękit metylenowy — bezskutecznie.

11.7.46 r. pozostało 5 kacząt. Równocześnie pojawiła się biała biegunka u kurecząt.

Przeprowadzono następujące badania:

- 1) dokładna sekcja zwłok sztuk padłych,
- 2) analiza bakteriologiczna materiału,
- 3) analiza parazytologiczna materiału,
- 4) szczepienie zwierząt doświadczalnych,
- 5) badanie serologiczne.